

Cás C-19/21

I
agus
S
v

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

(iarraidh ar réamhrialú ón Rechtbank Den Haag zittingsplaats Haarlem)

Breithiúnas na Cúirte Breithiúnais (an Mór-Dhlísheomra) an 1 Lúnasa 2022

(Tarchur chun réamhrialú — Rialachán (AE) Uimh. 604/2013 — Critéir agus sásraí chun a chinneadh cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta — Airteagal 8(2) agus Airteagal 27(1) — Mionaoiseach neamhthionlactha a bhfuil gaol aige i láthair go dleathach ar chríoch Bhallstáit eile — Diúltú ag an mBallstát sin don iarratas ar ghabháil ar láimh an mionaoiseach — Ceart chun leigheas éifeachtach don mhionaoiseach nó don ghaol sin i gcoinne an chinnidh diúltaithe — Airteagail 7, 24 agus 47 den Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh — Tús áite a thabhairt do leas an linbh)

Rialú teorann, tearmainn agus inimirce – Beartas maidir le tearmann – Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta – Rialachán Uimh. 604/2013 – Mionaoiseach neamhthionlactha – Gaol i láthair go dleathach ar chríoch Bhallstáit eile – Diúltú ag an mBallstát sin don iarratas ar ghabháil ar láimh an mionaoiseach – Oibleagáid ar an mBallstát sin ceart chun leigheas breithiúnach éifeachtach a thabhairt don mhionaoiseach neamhthionlactha i gcoinne an chinnidh sin – Oibleagáid ceart den sórt sin a thabhairt do ghaol an mhionaoisigh sin – Easnamh

(An Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh, Airteagail 7, 24 agus 47; Rialachán Uimh. 604/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Airt. 2(h) agus (j), 8, § 2, agus 27, § 1)

(féach míreanna 35, 38, 46-49, 50, 55, agus an chuid oibr.)

Résumé

Agus é ina mhionaoiseach fós, rinne I, náisiúnach Éigipteach, iarratas ar chosaint idirnáisiúnta sa Ghréig, inar chuir sé in iúl gur mhian leis go ndéanfaí é a athaontú le S, a uncaíl, ar náisiúnach Éigipteach é freisin, a bhí ina chónaí go dleathach san Ísiltír. I bhfianaise na n-imthosca sin, rinne údaráis na Gréige iarraidh a thaisceadh le húdaráis na hÍsiltíre chun I a ghabháil ar láimh, bunaithe

ar fhoráil Rialachán Bhaile Átha Cliath III¹ lena bhforáiltear, nuair is chun leas an mhionaoisigh neamhthionlactha é, gurb é an Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar a iarratas ar chosaint idirnáisiúnta an Ballstát ina bhfuil cónaí dleathach ar ghaol an duine lena mbaineann ar féidir leo aire a thabhairt dó. Dhiúltaigh an Státrúnaí², áfach, don iarraidh sin agus ansin don iarraidh ar athbhreithniú.

Tar éis do I agus S gearán a thaisceadh iad féin, dhiúltaigh an Státrúnaí leis an ngearán sin mar ghearán atá neamh-inghlactha go follasach ar an bhforas nach bhforáiltear le Rialachán Bhaile Átha Cliath III go bhféadfadh iarratasóirí ar chosaint idirnáisiúnta agóid a dhéanamh i gcoinne cinneadh lena ndiúltaítear d'iarraidh ar ghabháil ar láimh. Dá réir sin, rinne I agus S agóid i gcoinne an chinnidh sin os comhair rechtbank Den Haag (an Chúirt Dúiche, an Háig, an Ísiltír), ag éileamh go raibh an ceart ag gach duine acu leigheas breithiúnach den sórt sin a thabhairt faoi Airteagal 27(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III³.

Sa chomhthéacs sin, cheistigh an chúirt sa Háig an Chúirt Bhreithiúnais maidir leis na leigheasanna a bhí ar fáil do mhionaoiseach neamhthionlactha, iarratasóir ar chosaint idirnáisiúnta, agus dá ghaol, i gcoinne cinnidh ag diúltú d'iarraidh ar ghabháil ar láimh.

Cinneann an Chúirt Bhreithiúnais, ina suí mar Mhór-Dhlísheomra, go gceanglaítear le hAirteagal 27(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, arna léamh in éineacht le hAirteagal 7, Airteagal 24 agus Airteagal 47 den Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh⁴, ar an mBallstát ar a dhírítear iarraidh ar ghabháil ar láimh⁵ a ceart a thabhairt do mhionaoiseach neamhthionlactha a dhéanann iarratas ar chosaint idirnáisiúnta ceart chun leighis bhreithiúnaigh a fháil i gcoinne chinneadh chun diúltú dó ach ní ar ghaol an mhionaoisigh sin.

Breithniú na Cúirte Breithiúnais

Mar réamhphointe, tugann an Chúirt Bhreithiúnais dá haire, más rud é, ar bhonn léirmhíniú liteartha, go dtugann Airteagal 27(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III ceart chun leighis d'iarratasóir ar chosaint idirnáisiúnta chun críche cinneadh aistrithe a chonspóid agus chun na críche sin amháin, ní fhágann a foclaíocht nach féidir ceart chun leighis a dheonú d'iarratasóir ar mhionaoiseach neamhthionlactha freisin chun críocha agóid a dhéanamh i gcoinne cinnidh lena ndiúltaítear glacadh le hiarratas ar chúram bunaithe ar Airteagal 8(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III.

D'fhonn a chinneadh an gá, le hAirteagal 27(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, arna léamh i bhfianaise Airteagail 7, 24 agus 47 den Chairt, achomharc a bheith ann i gcoinne cinnidh den sórt sin lena ndiúltaítear ghabháil ar láimh, ní mór an fhoráil sin a léiriú sa chaoi go gcuirtear san áireamh ní amháin a téarmaí, ach freisin a chuspóirí, a scéim ghinearálta agus a comhthéacs, go háirithe an éabhlóid a rinneadh air sa chóras ar chuid de é.

¹ Airteagal 8(2) de Rialachán (AE) Uimh. 604/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Meitheamh 2013 lena mbunaítear na critéir agus na sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta arna thaisceadh i gceann de na Ballstáit ag náisiúnach tríú tír nó ag duine gan stát (IO L 2013 29.6.2013, lch. 108).

² Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (an Státrúnaí Dlí agus Cirt agus Slándála, an Ísiltír).

³ Foráiltear leis an bhforáil sin do cheart an iarratasóra ar chosaint idirnáisiúnta chun leigheas éifeachtach, i bhfoirm achomhairc i gcoinne an chinnidh aistrithe nó athbhreithnithe, maidir le fíoras agus dlí, ar an gcinneadh seo, os comhair cúirte.

⁴ An "Chairt".

⁵ Bunaithe ar Airteagal 8(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III

I ndáil leis sin, cuireann an Chúirt Bhreithiúnais i gcuimhne, i gcomhréir leis an gcéad mhír d'Airteagal 47 den Chairt, go bhfuil an ceart chun leigheas éifeachtach a fháil, faoi na coinníollacha a leagtar síos san Airteagal sin, ag gach duine a ndéantar a chearta agus a saoirsí a ráthaítear le dlí AE a sháru. Comhfhreagraíonn an ceart sin don oibleagáid a fhorchuirtear ar na Ballstáit, sa dara fómhír d'Airteagal 19(1) CAE, leigheasanna a sholáthar atá leordhóthanach chun cosaint bhreithiúnach éifeachtach a áirithiú sna réimsí atá cumhdaithe faoi dhlí an Aontais.

Maidir le cinneadh a dhéanamh faoi cibé Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas ar chosaint idirnáisiúnta agus comhlíonadh an chritéir éigeantaigh freagrachta a leagtar amach in Airteagal 8(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, tugann an Chúirt Bhreithiúnais dá haire nach féidir le cosaint bhreithiúnach iarratasóra neamhthionlactha a bheith éagsúil ag brath ar cibé acu an bhfuil an t-iarratasóir sin faoi réir cinneadh aistrithe, arna dhéanamh ag an mBallstát iarrthach nó ag brath ar chinneadh ón mBallstát iarrthach diúltú d'iarraidh an iarratasóra sin a ghabháil ar láimh. Go deimhin, d'fhéadfadh na cinní sin an ceart, an bonn a bhaint den ceart a fhaigheann an mionaoiseach neamhthionlactha ón Airteagal sin, athaontú le gaol a d'fhéadfadh aire a thabhairt dó chun a hiarratas ar chosaint idirnáisiúnta a scrúdú. Ní mór, mar sin, cead a bheith ag an mionaoiseach lena mbaineann, sa dá chás, i gcomhréir leis an gcéad mhír d'Airteagal 47 den Chairt, caingean a thabhairt chun pléadáil go sárófar an ceart sin.

Mar sin féin, i gcomhréir le hAirteagal 27(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, sa chás gur thaistil I, tar éis dó an Ghréig a bhaint amach, go dtí an Ísiltír agus go ndearnadh a iarratas ar chosaint idirnáisiúnta ansin, agus gur aontaigh údaráis na Gréige I a ghabháil ar láimh mar Bhallstát na chéadiontrála, bheadh an duine lena mbaineann i dteideal caingean a thabhairt os comhair na gcúirteanna i gcoinne an chinnidh aistrithe arna ghlacadh ag údaráis na hÍsiltíre, bunaithe ar an bhfíoras go raibh cónaí ar ghaol dá chuid san Ísiltír I gcás den sórt sin, d'fhéadfadh sé pléadáil go héifeachtach chomh maith go sárófaí a cheart, mar mhionaoiseach neamhthionlactha, faoi Airteagal 8(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III. Ar an láimh eile, i gcás ina ndéantar léirmhíniú liteartha ar Airteagal 27(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, féadfaidh an t-iarratasóir a fhanann sa Bhallstát iontrála agus a dhéanann a iarratas ar chosaint idirnáisiúnta a bhaint den fhéidearthacht sin ós rud é, sa chás sin, nach nglactar aon chinneadh aistrithe.

Is í conclúid na Cúirte Breithiúnais ná nach mór d'iarratasóir neamhthionlactha a bheith in ann leigheas breithiúnach a thabhairt, faoi Airteagal 27(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, ní hamháin i gcás ina nglacfaidh an Ballstát iarrthach cinneadh aistrithe, ach freisin i gcás ina ndiúltóidh an Ballstát iarrtha an duine lena mbaineann a ghabháil ar láimh d'fhonn a bheith in ann sáru ar an gceart a thugtar le hAirteagal 8(2) den Rialachán sin a phléadáil, go háirithe ós rud é go bhféachtar leis an gceann deireanach lánurraim do chearta bunúsacha a áirithiú, a ráthaítear in Airteagal 7 agus in Airteagal 24 den Chairt.

Ar an taobh eile, ní thugtar ceart chun leighis in aghaidh cinnidh diúltaithe den sórt sin do ghaol an iarratasóra, a bhfuil cónaí air sa Bhallstát iarrtha. Ina theannta sin, ní bhronntar le hAirteagal 7 agus 24(2) den Chairt ná le hAirteagal 8(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III aon chearta dó a bhféadfadh sé dul ina muinín os comhair na gcúirteanna, ní féidir leis an ngaol sin ceart chun leighis a fháil i gcoinne cinneadh den sórt sin ar bhonn Airteagal 47 den Chairt agus ar an mbonn sin amháin.